

НАРЕДБА № Н-2 от 22.02.2023 г. за условията и реда за разработване и планиране на курсове, кандидатстване и обучение на военнослужещи и цивилни служители от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия в курсове, провеждани във военните академии, висшите военни училища, професионалните сержантски (старшински) колежи и в чуждестранни образователни институции

Издадена от министъра на отбраната, обн., ДВ, бр. 19 от 28.02.2023 г., в сила от 1.03.2023 г., изм. и доп., бр. 106 от 17.12.2024 г., в сила от 17.12.2024 г.

Раздел I Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за разработване, планиране, провеждане и отчитане на курсове за придобиване, повишаване на квалификацията и преквалификацията и за кандидатстване и обучение на военнослужещите и цивилните служители от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия.

(2) Обучението по ал. 1 се провежда във военни академии, висши военни училища, професионални сержантски (старшински) колежи и в чуждестранни образователни институции.

(3) Наредбата се прилага и за военнослужещи и цивилни служители, които заемат длъжности или са командирани да изпълняват длъжности в задгранични представителства, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея.

(4) Наредбата се прилага и за обучение в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията или за преквалификация на резервистите по Закона за резерва на въоръжените сили на Република България, които се зачисляват с писмена заповед на съответния командир (началник).

Чл. 2. (1) Квалификацията е степен на знания, умения и професионални качества на военнослужещ или цивилен служител, необходими за изпълнение на функции и трудова (служебна) дейност, определени в длъжностната характеристика за конкретната длъжност.

(2) Придобиването на квалификация е обучение на военнослужещи и цивилни служители по професия или част от професия.

(3) Повишаването на квалификацията е обучение за усъвършенстване на професионалните знания и умения на военнослужещите и цивилните служители.

Чл. 3. Квалификацията се придобива и повишава чрез обучение в длъжностна и допълнителна квалификация и преквалификация.

Чл. 4. (1) Длъжностната квалификация е обучение за овладяване на знания и умения, необходими за заемане на конкретна длъжност.

(2) Придобиването на по-висока длъжностна квалификация е условие за повишаване на военнослужещите във военно звание и/или длъжност.

Чл. 5. (1) Допълнителната квалификация е обучение за усвояване на допълнителни знания и умения, необходими в процеса на професионалната дейност.

(2) Допълнителната квалификация включва целева квалификация и езикова квалификация:

1. целевата квалификация е обучение за изучаване и усвояване на предстоящи за въвеждане бойна техника и въоръжение или за придобиване на по-висока квалификация по специалности, по които не се подготвят специалисти във висшите военни училища; обучението за изучаване на бойна техника и въоръжение може да се организира и чрез практическо обучение в щабовете и военните формирования на Българската армия;
2. езиковата квалификация е обучение за придобиване и усъвършенстване на чуждоезикови знания и умения.

(3) Допълнителна квалификация е и участието в семинари, конгреси, конференции и симпозиуми.

Чл. 6. Преквалификация е обучение за придобиване на нови знания и умения по различна специалност за изпълнение на дейности, свързани с препознаването на друга длъжност или при заемане на длъжности, за които се изисква специфична подготовка.

Чл. 7. Повишаването на квалификацията на военномедицинските специалисти се извършва по реда и при условията на Правилника за устройството и дейността на Военномедицинската академия.

Чл. 8. Повишаването на квалификацията на служителите от служба "Военна полиция" се провежда по реда и при условията на тази наредба.

Чл. 9. Повишаването на квалификацията на служителите от Служба "Военно разузнаване" се организира от ръководителя на службата по реда и при условията на тази наредба.

Чл. 10. Обучението в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията на цивилните служители от Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия се провежда по реда и при условията на тази наредба и в съответствие с разпоредбите на Закона за държавния служител и Кодекса на труда.

Чл. 11. (1) Курсовете за придобиване и повишаване на квалификацията, провеждани във военните академии, висшите военни училища и професионалните сержантски (старшински) колежи, се обявяват в Регистър на курсовете.

(2) По предложение на началника на от branата или постоянния секретар на от branата с решение на министъра на от branата могат да се планират и организират допълнителни национални или международни курсове, провеждани във военнообразователните институции.

(3) Курсовете за квалификация при приемане на граждани на военна служба за придобиване на първо офицерско звание и за заемане на първа офицерска длъжност и курсовете за придобиване на нова военноотчетна специалност от военнослужещи се провеждат във висшите военни училища и професионалните сержантски (старшински) колежи.

Чл. 12. (1) Формите за провеждане на обучение в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията и за преквалификация са:

1. присъствена – основна форма на обучение;
2. електронна – обучение в електронна среда;
3. смесена – комбинация от електронно и присъствено обучение.

(2) Електронното обучение се реализира чрез:

1. електронен курс, провеждан от лектор (с обща продължителност на обучението между 8 и 12 учебни часа);
2. електронен модул за самообучение.

Раздел II

Условия и ред за разработване на курсове

Чл. 13. Процесът по разработване на нов курс или промяна на съществуващ курс включва следните етапи:

1. изготвяне на предложение за разработване на нов курс или промяна на съществуващ курс;
2. определяне на целта и изготвяне на квалификационна характеристика на курса;
3. определяне на отговорник и помощник-отговорник за курса;
4. разработване на учебен план, програма и план за вътрешна оценка на курса;
5. провеждане на пилотен курс;
6. включване в Регистъра на курсовете.

Чл. 14. (1) Разработване на нов курс или промяна на съществуващ курс се извършва при въвеждане на ново въоръжение и техника, необходимост от изучаване на специфична тематика или при констатирани пропуски в обучението и подготовката по предложение на:

1. потребителите на курсове, които ги заявяват по команден ред, до министъра на от branata;
2. съответната военнообразователна институция до министъра на от branata;
3. военнослужещи и цивилни служители, заемали длъжности в задгранични представителства, в международни организации или други международни инициативи и/или преминали обучения в чужбина, чрез структурите по т. 1 и 2.

(2) Предложението по ал. 1 се изготвя в две части:

1. първата част се изготвя от структурата по ал. 1, т. 1 и/или от лицата по ал. 1, т. 3, които предлагат разработването на нов курс или промяна на съществуващ курс, и включва цел на курса и квалификационната му характеристика; в квалификационната характеристика се определят обемът от знания и практическите умения и навици, които се придобиват по време на обучението;
2. втората част се изготвя от военнообразователната институция, която ще провежда курса, съвместно с потребителя на курса.

(3) Когато предложението по ал. 1 е направено от военнообразователната институция, и двете части се подготвят от нея.

(4) Когато структурата, която предлага разработването на нов курс или промяна на съществуващ курс, не е потребител на курса, първата част на предложението за разработване на нов курс или промяна на съществуващ курс се съгласува с потребителя на курса. Когато за определен курс има повече от един потребител, изискванията за знанията и уменията, които трябва да се придобият в курса, се определят от основния потребител.

Чл. 15. (1) Съдържанието на обучението се отразява в учебен план и учебна програма.

(2) Учебният план определя целите, задачите, структурата на курса, формата и срока на обучение, хорариума от часове и наименованието на изучаваните дисциплини, формата на проверка и оценката на знанията.

(3) Учебна програма се разработва за всяка от учебните дисциплини, включени в учебния план. За всяка учебна дисциплина се определят учебните занятия, целите, съдържанието, методите и ресурсите за тяхното провеждане.

(4) Учебните планове и програми се разработват от военнообразователната институция, определена да провежда курса.

(5) Учебните програми се съгласуват със структурата, която предлага разработването на нов курс или промяна на съществуващ курс, с отговорника и с потребителя на курса.

(6) При изготвянето на учебните планове и програми не се включват занятия за самостоятелна работа на специализантите.

(7) В учебните планове и програми на курсовете времето за провеждане на обучение се планира, както следва:

1. за езиковите курсове с продължителност до 6 (шест) учебни часа на ден;
2. за всички останали курсове с продължителност до 8 (осем) учебни часа на ден.

Чл. 16. (1) След разработването и утвърждаването на учебния план и учебната програма се провежда пилотен курс.

(2) Пилотният курс се оценява за:

1. постигането на целите на курса;
2. ефикасността на провеждане на курса;
3. съответствие на изготвения разчет на финансовите разходи за провеждане на курса.

Чл. 17. (1) След приключване на процедурата по чл. 13, т. 1 – 5 учебният план се предлага за утвърждаване от министъра на от branата или оправомощено от него длъжностно лице и се включва в Регистъра на курсовете.

(2) Регистърът на курсовете се утвърждава ежегодно от министъра на от branата или оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 18. (1) За всеки курс се подготвят административна и учебна документация, които включват:

1. удостоверение за съгласуване на курс (приложение 1);
2. предложение за разработване на нов курс или промяна на съществуващ курс (приложение 2);
3. учебен план (приложение 3);
4. учебна програма (приложение 4).

(2) Административната и учебната документация на всички курсове, включени в Регистъра на курсовете, се актуализират по инициатива на военнообразователната институция, по заявка на заявителя или при настъпили изменения в средата за сигурност и потребностите на въоръжените сили.

Чл. 19. Удостоверилието за съгласуване на курс въвежда съгласувателен режим, който осигурява изпълнението на всички етапи за разработване на нов курс или промяна на съществуващ курс.

Чл. 20. Дейностите на отговорните звена при разработване на курсове за квалификация и преквалификация в Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия са:

1. структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата, когато потребителите на курсове са от Министерството на от branата и от структурите на пряко подчинение на министъра на от branата:
 - а) инициира и/или потвърждава разработването на нов курс или промяната на съществуващ курс;
 - б) разпорежда изготвянето на учебна документация и План за вътрешна оценка от военнообразователната институция, която ще провежда курса;
 - в) одобрява учебната документация за курса и разпорежда провеждането на пилотен курс;
 - г) предлага курсовете по чл. 17 за утвърждаване от министъра на от branата или оправомощено от него длъжностно лице;
 - д) изготвя/включва курсовете по чл. 17 в Регистъра на курсовете;
 - е) организира и участва в провеждането на външна оценка на курсовете;
2. структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата, когато потребителите на курсове са от Българската армия:
 - а) съгласува административната документация за курса;
 - б) предлага курса за утвърждаване от министъра на от branата или оправомощено от него длъжностно лице;

3. военнообразователната институция:

- а) подготвя част 2 от приложение 2, съгласувано с потребителя на курса, и го изпраща по команден ред в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branata;
- б) изготвя учебната документация за курса и план за вътрешна оценка, като ги изпраща по команден ред в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branata за утвърждаване;
- в) за всеки курс за длъжностна и допълнителна квалификация и преквалификация се определя код на курса (приложение 5), който се вписва в Регистъра на курсовете;
- г) провежда пилотен курс, отразява настъпилите промени и изпраща учебната документация по команден ред в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branata за утвърждаване;
- д) провежда курсовете, включени в Регистъра на курсовете;

4. потребителят на курса:

- а) изготвя част 1 от приложение 2, когато предлага нов курс или промяна на съществуващ курс, съгласува го с обучаващата институция и го представя по команден ред за утвърждаване в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branata;

б) потвърждава целта, квалификационната характеристика и планираните обучаеми за календарна година, когато курсовете не се предлагат от потребителя;

в) предлага отговорник за курса;

г) докладва по команден ред в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branata за съответствието на постигнатите резултати с целта и квалификационната характеристика на курса;

5. структурата по чл. 14, ал. 1 в случаите, в които не е потребител на курса:

а) изготвя приложение 1;

б) изготвя част 1 от приложение 2 и го съгласува с военнообразователната институция и с потребителя на курса.

Чл. 21. (1) Потребителят на курса определя отговорник на курса, а началникът (ръководителят) на военнообразователната институция – помощник-отговорник.

(2) Отговорникът на курса:

1. съдейства на обучаващата институция при подготовката на структурата и съдържанието на курса;
2. координира дейностите при подготовката и провеждането на курса между обучаващата институция и потребителите на курса;
3. подпомага обучаващата институция с актуална информация и предлага привличането на външни експерти и специалисти в съответните области;
4. извършва външна оценка на курса.

(3) Помощник-отговорникът на курса:

1. координира дейностите при подготовката и провеждането на курса между обучаващата институция и отговорника на курса;
2. участва в разработването на учебната документация;
3. съдейства за привличането на изявени специалисти и експерти за провеждане на курса.

Чл. 22. (1) Оценяването на курсовете се извършва чрез вътрешна и външна оценка.

(2) Вътрешната оценка на курса се извършва от обучаващата институция и включва всички елементи на процеса на обучение. За всеки курс се разработва план за вътрешна оценка (приложение 6).

(3) Външната оценка на курса се извършва от потребителя на курса за установяване на съответствието между придобитите знания и умения, определени в квалификационната характеристика на курса.

Раздел III

Ръководство, планиране и организиране на курсовете за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията, провеждани във военообразователните институции и в чуждестранните образователни институции

Чл. 23. (1) Общото ръководство на придобиването и повишаването на квалификацията и преквалификацията на военнослужещите и цивилните служители се осъществява от министъра на от branата или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата подпомага министъра на от branата, като:

1. разработва актове на министъра на от branата, регламентиращи придобиването и повишаването на квалификацията и преквалификацията на територията на страната и извън нея;
2. изготвя и/или актуализира Регистър на курсовете;
3. обобщава заявките за курсовете, провеждани на територията на страната и извън нея от Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия;
4. изготвя годишни планове за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията на военнослужещите и цивилните служители и ги предлага за утвърждаване от министъра на от branата или оправомощено от него длъжностно лице;
5. предлага за утвърждаване от министъра на от branата или оправомощено от него длъжностно лице учебните планове на курсовете, провеждани във военообразователната система, чиито потребители са от Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия;
6. координира дейностите по придобиване и повишаване на квалификацията между Министерството на от branата и образователните институции на територията на страната и извън нея;
7. изготвя заповеди за организиране на обучение на военнослужещи и цивилни служители във военните академии, висшите военни училища и професионалните сержантски (старшински) колежи;
8. изготвя заповеди за организиране на обучение на военнослужещи и цивилни служители в образователни институции на територията на страната и извън нея;
9. изготвя заповеди за командироване в чужбина на военнослужещи и цивилни служители за обучение в квалификационни курсове (специализации) по ред и условия, определени с отделен акт на министъра на от branата;
10. планира финансови средства за обучение в курсове за квалификация и преквалификация на военнослужещи и цивилни служители на територията на страната и извън нея;
11. осъществява контрол по организирането и провеждането на курсовете;
12. осъществява контрол по поддържане на базата от данни на Информационната система за оценка и поддържане на качеството на обучение във военните академии и висшите военни училища за отчетността на курсове за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията на военнослужещи и цивилни служители от Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия;

13. води отчет за преминалите обучение в курсове за придобиване и повишаване на квалификация и преквалификация на военнослужещите и цивилните служители от Министерството на отбраната.

Чл. 24. Заявителите на курсове:

1. изпращат заявка в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отбраната за потребността от обучение в курсове, провеждани на територията на страната и извън нея;
2. участват в провеждането на външна оценка на заявените от тях курсове за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията, провеждани във военните академии, висшите военни училища и професионалните сержантски (старшински) колежи;
3. водят отчет на преминалите обучение в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията на територията на страната и извън нея.

Чл. 25. Началниците на военните академии и висшите военни училища:

1. ръководят планирането на учебния процес, разработването и актуализирането на учебните планове и програми, изготвянето на разчетите за необходимите материални и финансови средства, разработването на плана за вътрешна оценка на курса и изготвянето на ежегодни графики на учебния процес;
2. утвърждават учебните програми на курсовете за придобиване и повишаване на квалификация и преквалификация;
3. организират провеждането на пилотен курс и отразяването при необходимост на промени в учебната документация;
4. организират провеждането на учебния процес в курсовете за придобиване и повишаване на квалификация и преквалификация;
5. ръководят учебно-методическата дейност, контрола и отчета на учебния процес и дейността на помощник-отговорника за курса;
6. изготвят предложение до структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отбраната за отмяна на курс при явяване на по-малък от обявения минимален брой на обучаемите в Регистъра на курсовете;
7. поддържат Информационната система за оценка и поддържане на качеството на обучение във военните академии и висшите военни училища за отчетността на курсовете за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията на военнослужещите и цивилните служители.

Чл. 26. Планирането на потребностите от обучение на военнослужещите и цивилните служители за придобиване и повишаване на квалификация и преквалификация се осъществява от структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отбраната.

Чл. 27. Планирането на потребностите от обучение в курсове за придобиване и повишаване на квалификация и преквалификация се извършва въз основа на:

1. изисквания, посочени в длъжностните характеристики, и задачите/задълженията за конкретната длъжност;
2. въвеждане в експлоатация на нова бойна техника и въоръжение;
3. необходимост от придобиване и повишаване на квалификация и преквалификация на военнослужещи и цивилни служители;
4. друга необходимост, възникнала в резултат на специфични задачи.

Чл. 28. Ежегодно до 20 февруари министърът на отбраната със своя заповед по предложение на структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отбраната издава Регистър на курсовете през следващата календарна година, като процесът на планиране се извършва по приложение 7.

Чл. 29. До 20 март на текущата година потребителите на курсове изпращат до структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отраната заявки-предложения за обучение в курсове, включени в Регистъра на курсовете, за следващата календарна година.

Чл. 30. (1) До 20 април структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отраната обобщава заявките и изготвя проект на План за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията във военните академии, висшите военни училища и професионалните сержантски (старшински) колежи и го изпраща за съгласуване с военнообразователните институции.

(2) В проекта на плана се отразяват вид и код на курса, продължителност на обучението, заявлениет брой обучаеми и структурата, от която се предлагат.

(3) До 20 май военнообразователните институции изпращат до структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отраната своите предложения за началото и края на курсовете през следващата календарна година.

(4) До 30 юли структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отраната представя за утвърждаване от министъра на отраната или оправомощено от него дължностно лице План за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията във военните академии, висшите военни училища и професионалните сержантски (старшински) колежи на военнослужещите и цивилните служители през следващата календарна година в рамките на планираните финансови средства.

(5) До 20 август структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отраната изпраща препис-извлечения от плана по ал. 4 до военнообразователните институции.

(6) До 20 септември структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отраната изпраща препис-извлечения от плана по ал. 4 до заявителите на курсовете.

(7) До 5-о число на месеца, предхождащ месеца, в който се провеждат курсовете, на основание на утвърдените в плана по ал. 4 брой места заявителите на курсове изпращат в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отраната поименен списък на планираните за обучение военнослужещи и цивилни служители. В поименните списъци се посочват: наименование на курса, период на провеждането му, звание, име, презиме и фамилия, дължност, военно формирование (структура), телефон за кореспонденция и адрес на електронна поща. За обучаемите в езикови курсове се изпраща информация за нивото на владеене на чужд език и преминато предходно обучение по него.

Чл. 31. (1) Включването на военнослужещи и цивилни служители за обучение в курсове, включени в Регистъра на курсовете, се извършва със заповед на министъра на отраната или на оправомощено от него дължностно лице.

(2) Военнослужещите и цивилните служители, които не отговарят на изискванията за участие в курс, определени в Правилника за прилагане на Закона за отраната и въоръжените сили на Република България и в Регистъра на курсовете, не се зачисляват за обучение в него.

(3) Копия (препис-извлечения) от заповедта по ал. 1 се изпращат до военнообразователните институции и потребителите на курсове. На основание на получените копия (препис-извлечения) командирите (ръководителите или началниците) осигуряват явяването на военнослужещите и цивилните служители за участие в курса.

(4) Началниците на военните академии и висшите военни училища със своя заповед зачисляват явилите се военнослужещи и цивилни служители в курсовете, организират учебния процес, а за курсовете по езикова квалификация определят реда за провеждане на входящи тестове (изпити). До три дни след началото на всеки курс писмено уведомяват структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отраната за неявилите се лица.

Чл. 32. (1) Военнослужещите и цивилните служители се отчисляват от курс в следните случаи:

1. при неявяване или при отсъствие от занятията по обективни причини повече от 10 % от учебното време за курсовете с продължителност до 12 учебни седмици или повече от 20 % от учебното време за курсовете с продължителност, по-голяма от 12 учебни седмици;
2. при подаден рапорт от военнослужещ (заявление от цивилен служител) до заявителя на курса и положителна резолюция на съответния командир (началник или ръководител); писмото за отчисляване се изпраща до структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата, а копие от него – до военнообразователната институция;
3. при непокриване на минималните изисквания на входящ тест (изпит) за участие в курса;
4. при показан slab успех по време или в края на обучението или при непокриване на изискванията на тестовете или другите форми за провеждане на изпитите;
5. при допускане на нарушения на дисциплината и вътрешния ред, установени във военнообразователната институция.

(2) В случаите, посочени в ал. 1, след получаване на уведомителни писма от военнообразователната институция министърът на от branата или оправомощеното от него длъжностно лице издава заповед за отчисляване от курс.

(3) Военнослужещите и цивилните служители, отчислени от курс на основание чл. 32, ал. 1, т. 4 и 5, не се зачисляват повторно в същия курс.

Чл. 33. (1) Когато специализантът е отчислен от курс на основание чл. 32, ал. 1, т. 1, той заплаща направените разходи за неговото обучение, с изключение на случаите при временна неработоспособност.

(2) Когато специализант е отчислен от курс на основание чл. 32, ал. 1, т. 2, той заплаща направените разходи за неговото обучение, с изключение на случаите на служебна ангажираност.

(3) Когато специализант е отчислен от курс на основание чл. 32, ал. 1, т. 4, той заплаща направените разходи за неговото обучение.

(4) Когато специализант е отчислен от курс на основание чл. 32, ал. 1, т. 5, той заплаща направените разходи за неговото обучение, а командирите (ръководителите, началниците), изпратили го на обучение, приемат действия по търсене на дисциплинарна отговорност от него при наличие на законоустановените изисквания.

Раздел IV

Условия и ред за подбор и обучение в курсове, провеждани във военнообразователните институции

Чл. 34. (1) Военнослужещите и цивилните служители се предлагат за обучение в курсове, включени в Регистъра на курсовете, от съответните командири (ръководители/началници) след извършване на подбор на основание утвърдените места за съответната структура.

(2) Военнослужещите и цивилните служители могат да се обучават в курсове с откъсване от преките задължения с обща продължителност до 4 (четири) месеца в рамките на една календарна година.

(3) Военнослужещите и цивилните служители не могат повторно да се обучават в един и същи курс за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията, включен в Регистъра на курсовете.

Чл. 34а. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) (1) Офицерите, желаещи да се обучават в специализиран тактически курс за офицери, могат да бъдат зачислени в модул, съответстващ на специализацията, която са завършили във висшето военно училище, или на длъжността, която заемат към момента на кандидатстване.

(2) Офицерите могат да преминат обучението по ал. 1 един път за срока на службата си.

Чл. 35. (1) Военнослужещите и цивилните служители са длъжни да се явят в определеното време на датата за започване на курса, като представят при явяването си копие от дипломата за придобита образователно-квалификационна степен или образование.

Допълнително се представят и копия на документи, изискуеми за участие в даден курс (копие на удостоверение за достъп до класифицирана информация, свидетелство за управление на МПС и/или свидетелство за придобита друга изискуема квалификация).

(2) По време на обучението си в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията в страната военнослужещите носят военната униформа.

(3) За времето на обучение в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията в страната военообразователната институция осигурява настаняване на военнослужещите и цивилните служители от военните формирования (структурите) извън гарнизона, на чиято територия се провежда обучението.

(4) За времето на обучение в курсове за придобиване и повишаване на квалификация и преквалификация специализантите не получават командировъчни пари и не се зачисляват на храна.

(5) При временна неработоспособност по време на курса специализантите представят болничен лист във военното формирование (структурата) по местослужение (месторабота), а копие от него – във военообразователната институция.

Раздел V

Ръководство, планиране и организиране на курсовете, провеждани в чуждестранни образователни институции

Чл. 36. (1) Командироването на военнослужещи и цивилни служители за обучение в курсове, провеждани в присъствена форма на обучение, или зачисляването им в електронна форма на обучение в чуждестранни образователни институции се извършва с акт на министъра на от branата или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Военнослужещите и цивилните служители не могат повторно да се обучават в един и същи курс за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията в чуждестранни образователни институции.

Чл. 37. (1) Веднъж годишно в периода 1 юни – 30 юли структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата изпраща каталозите на курсовете, финансиирани по програми на правителството на САЩ, и сроковете за заявяване на обучение в тях до административните звена в Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия (приложение 7).

(2) Структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата изпраща обобщената заявка до офиса за От branително сътрудничество към Посолството на САЩ.

(3) До 3 (три) месеца преди началото на курса кандидатите за участие в него преминават тест за владеене на английски език по предварително изпратен график.

Чл. 38. (1) Ежегодно до 30 април структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата изпраща информация за курсовете, провеждани в Академията по комуникации и информация на НАТО, и сроковете за заявяване на обучение в тях за следващата календарна година до административните звена в Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия съгласно т. 2 от приложение 7.

(2) Структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата изпраща обобщената заявка до Академията по комуникации и информация на НАТО.

(3) След утвърждаване на местата за обучение структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата изпраща информация до заявителите за утвърдените курсове за обучение за следващата календарна година.

(4) Ежегодно оправомощено от министъра на от branата дължностно лице подписва договор за предоставяне на образователна услуга с Академията по комуникации и информация на НАТО.

(5) След подписване на договора по ал. 4 заявки допълнително не се изпращат.

(6) Отказ от участие в курс по ал. 1 може да се направи до 2 (два) месеца преди началото му.

Чл. 39. (1) Веднъж годишно в периода 1 март – 15 април структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата изпраща каталог на курсовете, провеждани в Училището на НАТО в град Оберамергай, Федерална република Германия, и сроковете за заявяване на обучение в тях за следващата календарна година до административните звена в Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия (приложение 7).

(2) Структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата:

1. изпраща обобщената заявка за обучение в курсове към Училището по ал. 1;
2. изпраща обратна информация до структурите за утвърдените курсове по ал. 1 до 3 (три) месеца преди началото на обучението.

(3) Отказ от участие в курс по ал. 1 може да се направи до 3 (три) месеца преди началото му.

Чл. 40. При получаване на покана за обучение в курсове извън посочените в чл. 37, 38 и 39 обучението се утвърждава от министъра на от branата или оправомощено от него дължностно лице след съгласуване със структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата.

Чл. 41. (1) Заявяването за обучение в курсове се извършва при обоснована необходимост, изгодни финансови условия и при стриктно спазване на склучените договори и споразумения с други държави или чуждестранни образователни институции, както и заложените финансови параметри.

(2) Заявяването за обучение в курсове в чужбина се извършва от структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата.

(3) В структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата не се приемат допълнителни заявки от командирите (началниците/ръководителите) за обучение в курсове, провеждани извън територията на страната, без обоснована необходимост и без планирани финансови средства за тяхното осигуряване.

Раздел VI

Повишаване на квалификацията на военнослужещите и цивилните служители, определени да заемат или заемащи длъжности в задгранични представителства, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея

Чл. 42. (1) Повишаването на квалификацията на военнослужещите и цивилните служители, определени да заемат или заемащи длъжности в задгранични представителства, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея, се планира съобразно изискванията, посочени в длъжностната характеристика за съответната длъжност.

(2) Планирането за участие в курсове за повишаване на квалификацията по ал. 1 се извършва от структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата, ако

военнослужещите и/или цивилните служители отговарят на изискванията за участие в съответния курс.

(3) Командироването (зачисляването) на военнослужещите и цивилните служители за обучение в курсове, провеждани в присъствена форма на обучение, или зачисляването им в електронна форма на обучение във военнообразователните институции или чуждестранните образователни институции се извършва с акт на министъра на от branата или оправомощено от него длъжностно лице.

(4) Военнослужещите и/или цивилните служители по ал. 1 не се планират за обучение в курсове, изискващи се по длъжностна характеристика, ако са преминали курсове със сходно съдържание (тематика).

(5) За военнослужещите и цивилните служители, определени за заемане на длъжност в задгранични представителства, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея, структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата изпраща информация до командирите/началниците/ръководителите, в чието подчинение са определените кандидати, за изискващите се по длъжностната характеристика за съответната длъжност "основни" (от съществено значение) курсове.

(6) До 1 (един) месец след получаване на информацията по ал. 5 командирите/началниците/ръководителите изпращат поименна заявка за обучение на определените кандидати.

Чл. 43. (1) Военнослужещите и цивилните служители, определени да заемат длъжности в задгранични представителства, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея, преди тяхното командироване могат при необходимост да преминат обучение в едномесечен езиков курс, провеждан във военнообразователните институции.

(2) Военнослужещите и цивилните служители се планират за участие във въвеждащи курсове (курсове за ориентиране) само през първите 6 месеца от назначаването/командироването им в задгранични представителства, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея, ако такъв не се провежда във военнообразователните институции.

(3) При последващо заемане на длъжност в задгранични представителства, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея военнослужещите и/или цивилните служители не се планират за участие в курсове по ал. 2.

Чл. 44. (1) Военнослужещите и/или цивилните служители, заемащи длъжности в задгранични представителства, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея, могат да бъдат планирани за обучение в курсове за повишаване на квалификацията, определени в длъжностната характеристика като "основни" (от съществено значение), като всички разходи се поемат от изпращащата държава.

(2) Военнослужещите и/или цивилните служители, заемащи длъжности в задгранични представителства, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея, могат да бъдат планирани за обучение в курсове за повишаване на квалификацията, които са определени в длъжностната характеристика като "препоръчителни", при наличие на споделено финансиране и финансови средства за тяхното осигуряване.

(3) Заявка за обучение в курсовете по ал. 1 и 2 се изпраща от старшите национални представители (командирите/началниците на структури) с докладна записка до министъра на от branата или оправомощено от него длъжностно лице не по-късно от 2 (два) месеца преди началото на курса.

Чл. 45. Военнослужещите и цивилните служители по чл. 44 се планират за участие в курсове за повишаване на квалификацията им само през първата половина на командировката им в чужбина.

Чл. 46. Старшите национални представители (командирите/началниците на структури, отговорни за администрирането на международните длъжности в страната) представят в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата ежегодно в срок до края на месец март сведение за курсовете, в които се планира да участват военнослужещи/цивилни служители през следващата година, и прогноза за очакваните финансови разходи.

Раздел VII

Условия и ред за кандидатстване на офицерски кандидати и сержанти (старшини) в курс за придобиване на професионална квалификация по военно дело

Чл. 47. (Изм. – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) (1) Ежегодно до 30 ноември ръководителите/командирите/началниците на административните звена от Министерството на от branата, структурите по чл. 60а, ал. 2 и по чл. 78 от Закона за от branата и въоръжените сили на Република България изпращат в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата заявки за необходимия им брой места за обучение на офицерски кандидати и сержанти (старшини) в курс за придобиване на професионална квалификация по военно дело по съответните модули през следващата учебна година.

(2) Структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата ежегодно до 31 декември представя на министъра на от branата проект на заповед, с която се обявява заявлениет брой места за обучение в курс за придобиване на професионална квалификация по военно дело по модули през следващата учебна година.

Чл. 47а. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) Офицерските кандидати и сержантите (старшините) могат да се обучават в курс за придобиване на професионална квалификация по военно дело, ако отговарят на условията по чл. 116б, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за от branата и въоръжените сили на Република България и ако:

1. не са по-възрастни от 48 години към 31 декември в годината на кандидатстване;
2. не изтърпяват дисциплинарно наказание "строго мърене" и по-тежко съгласно Закона за от branата и въоръжените сили на Република България;
3. отговарят на изискванията за здравословно състояние за обучение във военно училище съгласно изискванията на действащите медицински стандарти;
4. притежават окончателна оценка за присвояване на военно звание от друга категория и за обучение във висше военно училище за придобиване на професионална квалификация по военно дело или "бакалавър" по военно дело от последната атестация;
5. притежават положително становище от съответните командири/началници/ръководители за необходимостта от обучението във висше военно училище.

Чл. 48. (Изм. – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) (1) Военнослужещите, които отговарят на условията по чл. 47а, подават рапорт по команден ред до министъра на от branата в срок до 1 февруари, съгласуван със съответните командири/началници/ръководители (съгласно приложение № 7а).

(2) В рапорта се посочват: военното звание, трите имена, длъжността, която заема, военнопощенският номер на военното формирование (структура), в което служи, и модула, по който ще кандидатства за придобиване на професионална квалификация по военно дело.

(3) Към рапорта се прилагат следните документи:

1. кадрова справка;
2. копие на дипломата за висше образование;
3. копие на свидетелство за придобита четвърта степен на професионална квалификация в професионален сержантски (старшински) колеж или приравнено обучение в чужбина;
4. копие на последния атестационен формуляр, заверено от кадровия орган;
5. протокол от последния годишен профилактичен медицински преглед с отразени последващи експертни решения за годността за военна служба (ако има такива);
6. становище за необходимостта от обучението във висше военно училище от съответните командири/началници/ръководители.

(4) Офицерските кандидати и сержантите (старшините), притежаващи разрешение за достъп до класифицирана информация с ниво на класификация "Поверително" и по-високо, прилагат и копие на съответния документ, заверено от отговорника по сигурността.

Чл. 49. (Изм. – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) (1) Ежегодно в срок не по-късно от 20 февруари в административните звена от Министерството на от branata, структурите по чл. 60а, ал. 2 и чл. 78 от Закона за от branata и въоръжените сили на Република България се назначават комисии за допускане до участие в конкурсната процедура на офицерски кандидати и сержанти (старшини) по чл. 47а.

(2) Комисиите по ал. 1 провеждат заседание за разглеждане на рапортите на кандидатите за съответствие с изискванията на чл. 47а, за комплектованост по чл. 48, ал. 3 и изготвят протокол за своята дейност (приложение № 8), в който включват допуснатите и недопуснатите кандидати за обучение ведно с посочени мотиви за недопускането им.

(3) Военнослужещите, които не отговарят на изискванията на чл. 47а и не са представили документи по чл. 48, ал. 3, не се допускат до по-нататъшно участие в процедурата. След изготвянето на протокола по ал. 2 комисията връща документите на недопуснатите кандидати с посочени мотиви.

(4) В срок до 15 март комисиите по ал. 1 изпращат до висшите военни училища протокола по ал. 2 ведно с приложени документи на допуснатите кандидати, както следва:

1. копие на дипломата за придобитата образователно-квалификационна степен "бакалавър" за установяване на съответствието ѝ с гражданската специалност на курсантите, получавана във висшите военни училища;
2. копие на свидетелството за придобита четвърта степен на професионална квалификация или приравнена на нея квалификация в чужбина.

(5) До 5 май началниците на висшите военни училища изпращат до съответните комисии по чл. 49, ал. 1 с копие до структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branata препис-извлечение на протокола от заседанието на академичния съвет по чл. 116б, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за от branata и въоръжените сили на Република България.

Чл. 50. (Изм. – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) (1) До 15 май комисиите по чл. 49, ал. 1 провеждат второ заседание за допускане на кандидатите за обучение в курс за професионална квалификация по военно дело с отчитане на решението на академичния съвет по чл. 49, ал. 5.

(2) За резултатите от своята дейност съответната комисия по ал. 1 изготвя протокол (приложение № 8а), в който се включват допуснатите и недопуснатите кандидати за обучение ведно с мотивите за недопускането им.

(3) Протоколът по ал. 2 ведно с документите на кандидатите, допуснати за обучение, се изпращат в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branata в срок до 20 май.

(4) Органите по управление на човешките ресурси (по личния състав) на административните звена от Министерството на от branata и на структурите по чл. 60а, ал. 2 и чл. 78 от Закона за от branata и въоръжените сили на Република България уведомяват военнослужещите, които

не са допуснати до обучение за придобиване на професионална квалификация по военно дело по ал. 1, като им връщат документите с посочени мотиви.

Чл. 51. (Изм. – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) (1) До 10 юни структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата изготвя заповед на министъра на от branата за обявяване имената на допуснатите кандидати за обучение.

(2) В тридневен срок дирекция "Връзки с обществеността и протокол" публикува заповедта по ал. 1 на интернет страницата на Министерството на от branата.

(3) Копие на заповедта се изпраща до административните звена на Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия, заявили обучаеми за придобиване на професионална квалификация по военно дело, и до началниците на висшите военни училища.

(4) Структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата в срок до 20 юни изпраща комплекта с документи на допуснатите до обучение военнослужещи по ал. 1 във висшето военно училище.

(5) Органите по управление на човешките ресурси (по личния състав) на административните звена от Министерството на от branата и на структурите по чл. 60а, ал. 2 и чл. 78 от Закона за от branата и въоръжените сили на Република България в срок до 20 юни уведомяват допуснатите военнослужещи до обучение за придобиване на професионална квалификация по военно дело.

Чл. 52. (Изм. – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) (1) Офицерските кандидати и сержантите (старшините), допуснати до кандидатстване за обучение в курс за придобиване на професионална квалификация по военно дело, полагат:

1. тест по физическа подготовка;

2. писмен тест по английски или френски език.

(2) Началниците на висшите военни училища създават организация за информирането на кандидатите по ал. 1 относно датата и часа за явяването им във висшето военно училище за извършване на инструктаж и провеждане на тестовете.

(3) Началниците на висшите военни училища осигуряват настаняване в общежитие на кандидатите – военнослужещи от други гарнизони, за времето на провеждане на тестовете.

Чл. 53. (Изм. – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) (1) Провеждането на тестовете се извършва по предварително обявен график от комисии, назначени със заповед на началника на висшето военно училище.

(2) Началниците на висшите военни училища издават ежегодна заповед за провеждането на тестовете с кандидатите, реда за формиране на състезателния бал и условията, при които се извършва класирането, и реда за проверка на съответствието на придобитата специалност от гражданско висше училище съгласно изискванията на чл. 116б, ал. 3, т. 1 от Правилника за прилагане на Закона за от branата и въоръжените сили на Република България.

(3) Заповедта по ал. 2 се издава до 1 март и се публикува на интернет страницата на висшето военно училище при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 54. (1) В срок от три дни след приключването на тестовете висшите военни училища извършват класирането на кандидатите по модули и квоти.

(2) На незаетите места след класирането на кандидатите по ал. 1 се класират кандидати, които не са от съответната квота, ако има такива.

(3) Класирането се обявява със заповед на началника на висшето военно училище и се публикува на интернет страницата на висшето военно училище.

Чл. 55. В срок от три дни след обявяване на резултатите от тестовете началниците на висшите военни училища изпращат в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата класирането на кандидатите по модули и квоти.

Чл. 56. (1) (Изм. – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) В срок от две седмици след получаване на класирането структурата по управление на човешките ресурси в от branата изготвя проект на заповед на министъра на от branата с имената на военнослужещите, приети за обучение, и за създаване на организация за провеждане на курса за придобиване на професионална квалификация по военно дело.

(2) След обявяването на заповедта на министъра на от branата по ал. 1 началниците на висшите военни училища организират изпращането на документите по чл. 40 от Закона за защита на класифицираната информация във връзка с чл. 148 от Правилника за прилагане на Закона за защита на класифицираната информация до Държавна агенция "Национална сигурност" на приетите за обучение офицерски кандидати и сержант (старшини) с искане за започване на процедура за проучване за тези, които нямат необходимото разрешение за достъп до класифицирана информация.

Чл. 57. Със заповедта по чл. 56 се оправомощават длъжностни лица, които да подпишат допълнителни споразумения към договорите за военна служба с приетите за обучение в курс за професионална квалификация по военно дело, и се обявява образец на допълнителното споразумение.

Чл. 58. До 3 дни след издаването на заповедта по чл. 56, ал. 1 директорът на дирекция "Връзки с обществеността и протокол" организира нейното публикуване на интернет страницата на Министерството на от branата при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 59. Ежегодно не по-късно от три месеца преди завършване на обучението съответният командир/началник/ръководител, заявител на местата за обучение, планира и изпраща в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата списък с длъжности, на които да бъдат назначени обучаемите офицерски кандидати, сержант (старшини) в съответствие с придобитата професионална квалификация на длъжности, изискващи военно звание "лейтенант".

Чл. 60. След завършването офицерските кандидати и сержантите (старшините) се назначават на длъжност във военното формирование или съответната структура, по която квота са приети за обучение.

Раздел VIII

Обучение в курсове за повишаване на квалификацията на слушатели, курсанти и военнослужещи, обучаващи се за придобиване на образователно-квалификационна степен по "Военно дело"

Чл. 61. (1) Офицерите, приети за обучение в редовна или задочна форма във Военна академия "Г. С. Раковски" по специалност "Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво" от професионално направление "Военно дело", по време на обучението си преминават допълнителни обучения (курсове), свързани с професионалната им подготовка, които са интегрирани в учебния план и програмата за съответната специализация, за което им се издава сертификат.

(2) Офицерите по ал. 1 се зачисляват за обучение със заповед на началника на Военна академия "Г. С. Раковски".

Чл. 62. (1) Военнослужещите, приети за обучение във висшите военни училища в задочна форма по специалността "Организация и управление на военни формирования на тактическо ниво" от професионално направление "Военно дело", както и курсантите, по време на обучението си преминават допълнителни обучения, свързани с професионалната им подготовка, които са интегрирани в учебния план и програма на съответната специалност, за което им се издава сертификат.

(2) Военнослужещите и курсантите по ал. 1 се зачисляват за обучение със заповед на началника на съответното висше военно училище.

Раздел IX

Планиране и финансиране на разходите за придобиване и повишаване на квалификация и преквалификация

Чл. 63. Военните академии и висшите военни училища изготвят разчет за необходимите финансови средства за издръжка на един специализант за всички курсове, предложени за обявяване в Регистъра за курсовете за следващата година.

Чл. 64. (1) Ежегодно до 5 януари началниците (ръководителите) на военообразователните институции изпращат в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата разчет за необходимите финансови средства за издръжка на един специализант за всички курсове.

(2) Ежегодно до 30 януари комисия, назначена от министъра на от branата или оправомощено от него длъжностно лице, разглежда и утвърждава предложените от началниците (ръководителите) на военообразователните институции разчети за необходимите финансови средства за издръжка на един специализант за курсовете, включени в Регистъра за курсовете за следващата година.

Чл. 65. След утвърждаване на финансовите средства с бюджета на Министерството на от branата за съответната финансова година структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата при необходимост извършва актуализиране на Плана за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията на военнослужещите и цивилните служители и го съгласува с потребителите на курсове.

Чл. 66. Разходите за извършено обучение по Плана за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията на военнослужещите и цивилните служители се осигуряват в рамките на програмата, ръководена от структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата.

Чл. 67. (1) За реално извършените разходи за обучение в курсове съгласно утвърдения от министъра на от branата План за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията на военнослужещите и цивилните служители началниците (ръководителите) на военообразователните институции изготвят в съответствие с нормативните изисквания разходни документи. Същите се представят за съгласуване от структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата и след одобрение се възстановяват на съответния разпоредител с бюджет, извършил разхода от утвърдените финансови средства в рамките на програмата, ръководена от структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата.

(2) В срок до 2 (два) месеца след приключване на съответния курс военообразователните институции изпращат до структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата финансова справка за изразходваните средства (присъствени дни, справка за реализирани нощувки и други необходими разходооправдателни документи), като към нея включват и пропорционално извършените разходи за отчислените специализанти в случаите по чл. 32, ал. 1, т. 1, 2 и 3.

(3) В срок до 5 (пет) работни дни след отчисляване на военнослужещ (цивилен служител) в случаите по чл. 32, ал. 1, т. 1, 4 и 5 военнообразователните институции изпращат до структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата финансова справка за изразходваните средства (присъствени дни, справка за реализирани нощувки и други необходими разходооправдателни документи) за приемане на действия за възстановяването им на Министерството на от branата.

Раздел X

Отчет на придобиването и повишаването на квалификацията и преквалификацията

Чл. 68. (Доп. – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) Актовете за зачисляване на военнослужещи и/или цивилни служители, заемащи длъжности във и извън територията на страната, в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията се въвеждат в едноседмичен срок преди началото на обучението в "Автоматизираната система за управление на човешките ресурси" от структурата по управление на човешките ресурси (по личния състав) на военното формирование (структурата), към което се водят на отчет и доволствие, при условията и по реда, определени в акта на министъра на от branата по чл. 328а, ал. 2 от Закона за от branата и въоръжените сили на Република България.

Чл. 69. До 14 дни след приключване на курс за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията военнослужещият/цивилният служител предоставя копие на удостоверилието за завършено обучение в структурата по управление на човешките ресурси (по личния състав), на военното формирование (структурата), към което се води на отчет и доволствие, за прилагане в служебното дело – за военнослужещите, и в трудовите или служебните досиета – за цивилните служители, и за въвеждане на данните в "Автоматизираната система за управление на човешките ресурси".

Чл. 69а. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) Обучаващата военнообразователна институция до 7 дни след приключване на курс за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията на военнослужещия/цивилния служител въвежда данните от сертификата/удостоверилието за завършено обучение в "Автоматизираната система за управление на човешките ресурси" при условията и по реда, определени в акта на министъра на от branата по чл. 328а, ал. 2 от Закона за от branата и въоръжените сили на Република България.

Чл. 70. (1) Ежегодно до 31 октомври военнообразователните институции изпращат в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата отчет за дейността по придобиването и повишаването на квалификацията и преквалификацията за изминалата учебна година и предложения за подобряване на работата през следващата учебна година.

(2) Военнообразователните институции водят отчет за постигнатите резултати на специализантите в информационните им системи за оценка и поддържане на качеството на обучението.

Чл. 71. Ежегодно до 30 ноември командираните (ръководителите, началниците) на структури – потребители на курсове, изпращат информация в структурата по управление на човешките ресурси към министъра на от branата относно назначените отговорници на курсове (звание, три имени, длъжност и курс, за който отговарят) и обобщен анализ с включените към него предложения за промяна на съществуващи курсове, разработване на нови или закриване на "неefективни" курсове.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Военообразователни институции" са военните академии, висшите военни училища и професионалните сержантски (старшински) колежи в страната, които провеждат обучението на специализантите в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията.
2. "Чуждестранни образователни институции" са военни и гражданска образователни институции на други държави.
3. "Потребител" на курсове е военното формирование (структурата), от състава на което военнослужещите и цивилните служители се обучават в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията.
4. "Заявител" на курсове е военното формирование (структурата), което предлага разработване на нови курсове и промяна на съществуващи курсове.
5. "Специализант" е военнослужещ или цивилен служител, който се обучава в курс за придобиване и повишаване на квалификацията или преквалификацията.
6. "Споделено финансиране" е, когато международна организация или международна инициатива покрива такса за участие в курс, транспортни разходи или други разходи, а изпращащата страна осигурява всички останали финансови средства.
7. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) "Модул в Специализиран тактически курс" е направление, съответстващо на специализациите от специалността "Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво" за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" в професионално направление "Военно дело".

§ 2. (1) Обучението на войниците (матросите) в курс за съответната длъжност и/или за съответното военно звание или в курс за начална и специална военна подготовка може да се извърши и в учебен център, създаден по реда на Закона за от branата и въоръжените сили на Република България.

(2) Обучението на сержантите (старшините) в курс за съответната длъжност и/или за съответното военно звание и/или в курс за целева квалификация може да се извърши и в учебен център, създаден по реда на Закона за от branата и въоръжените сили на Република България.

(3) Зачисляването на войниците (матросите) и сержантите (старшините) в курсовете по ал. 1 и 2 се извършва със заповед на съответния командир на структура по чл. 60д, ал. 1 от Закона за от branата и въоръжените сили на Република България или ръководител на структура на пряко подчинение на министъра на от branата въз основа на подаден рапорт и след предложение на преките командири (началници).

(4) За времето на обучение в курсовете по ал. 1 и 2 войниците (матросите) и сержантите (старшините) не получават командировъчни пари и не се зачисляват на храна.

(5) Копия (препис-извлечения) от заповедта по ал. 3 се изпращат до учебните центрове и потребителите на курсове за изпълнение. На основание на получените копия (препис-извлечения) командириите (ръководителите или началниците) осигуряват явяването на военнослужещите за участие в курса.

(6) Отчисляването на войниците (матросите) и сержантите (старшините) от курсовете по ал. 1 и 2 се извършва със заповед на длъжностното лице по ал. 3 при условията на чл. 32 и 33 от тази наредба.

(7) В случаите по ал. 6 войниците (матросите) и сержантите (старшините) възстановяват разходите за извършеното обучение на структурите по ал. 3.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Тази наредба се издава на основание чл. 31, ал. 1 от Закона за от branата и въоръжените сили на Република България във връзка с чл. 117, ал. 2 и чл. 123 от Правилника за прилагане на Закона за от branата и въоръжените сили на Република България, приет с

ПМС № 46 от 2010 г., и чл. 37, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България, приет с ПМС № 145 от 2012 г.

§ 4. (Изм. – ДВ, бр. 106 от 2024 г., в сила от 17.12.2024 г.) Офицерските кандидати и сержантите (старшините), които са придобили професионална квалификация в средните сержантски (старшински) военни училища, могат да кандидатстват за обучение в курс във висшите военни училища за придобиване на професионална квалификация по военно дело при условията на чл. 47а, като приложат копие на дипломата си за завършено образование.

§ 5. Отменя се Наредба № Н-19 от 2010 г. за условията и реда за разработването и планирането на курсове за придобиване, повишаване на квалификацията и преквалификацията, за кандидатстването на военнослужещите и цивилните служители от Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия за обучение в тях, както и за обучението на резервистите в курсове за придобиване, повишаване на квалификацията и преквалификацията (обн., ДВ, бр. 53 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 102 от 2011 г., бр. 4 от 2013 г.; доп., бр. 25 от 2018 г. и бр. 12 от 2020 г.).

§ 6. Наредбата влиза в сила от 1 март 2023 г.

Приложение № 1

към чл. 18, ал. 1, т. 1

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА СЪГЛАСУВАНЕ НА КУРС

Наименование на курса	Код
1. Структурата, предлагаща разработването на нов курс или промяна на съществуващ курс Заяявам необходимостта от организиране на курс в (обучаваща институция) Прилагам необходимите документи за разкриване на процедурата (Документ I и Документ II - част 1). Заявител (структурата /формироване) Подпись Дата	2. Военнообразователна институция Потвърждавам възможността за организиране на курс съгласно изискванията на квалификационната характеристика на курса. Прилагам разработения от военното училище Документ II - част 2. Военно училище Подпись Дата 3. Потребителите на курсове Потвърждавам целта, квалификационната характеристика и планираните обучаеми за учебна година. Потребител (структурата /формироване) Подпись Дата
5. Военнообразователна институция Учебният план, учебната програма и планът за вътрешна оценка на курса са разработени съгласно изискванията на курса.	4. Структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отраната Потвърждавам разработването на нов/промяна на съществуващ курс (наименование на курса) (обучаваща институция) да изготви учебен план, учебна програма и план за вътрешна оценка на курса. Подпись Дата 6. Структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отраната Учебната документация е съгласувана.
7. Военнообразователна институция Пилотният курс е проведен. Произтеклите промени са отразени. Изпращам учебната документация за утвърждаване до	8. Заявителя - Структурата, предлагаща курса или промяна на съществуващ курс Учебната документация е готова. Изпращам в за утвърждаване комплект документи на курс (наименование на курса) (обучаваща институция) и включване в регистъра на курсовете. Подпись Дата 9. Министерството на отраната (Структурата по управление на човешките ресурси към министъра на отраната) - Предлагам курс: (наименование на курса) да бъде включен в регистъра на курсовете.
Приложение № 2 към чл. 18, ал. 1, т. 2	Подпись Дата

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕТО НА НОВ КУРС ИЛИ ПРОМЯНА НА СЪЩЕСТВУВАЩ КУРС

Стр. _____

Информационна система АПИС

<https://web.apis.bg>

Наименование на курса	Код
Част 1. Структурата, предлагаща разработването на нов курс или промяна на съществуващ курс	
1. Необходимост от разработване на нов курс или промяна на съществуващ курс (<i>описват се условията, от които произтича необходимостта за разработване или промяна на курса</i>).	
2. Цел на курса.	
3. Квалификационна характеристика на курса:	
а) области на приложение на придобитите знания и умения;	
б) нивото на квалификация след преминатото обучение (<i>какво да знае и какво да умеет</i>).	
4. Ниво на достъп до класифицирана информация.	
5. Категория обучаеми (<i>военнослужещи/цивилни служители – звание и род войска</i>).	
6. Предполагаем брой специализанти (<i>курсисти</i>) на година.	
7. Отговорник за курса (<i>структурата и длъжност</i>).	
Част 2. Обучаваща институция, определена да провежда курса	
1. Изисквания към обучаемите:	
а) образователен ценз и квалификация;	
б) ниво на владеене на езика;	
в) компютърни умения;	
г) брой обучаеми в курса (<i>минимален и максимален брой обучаеми</i>).	
2. Информация за курса:	
а) актуалност на курса (<i>указания след какъв период от време да бъде опреснен или изключен от регистъра</i>);	
б) продължителност на курса (<i>базирана на учебни дни по 6 учебни часа занятия, проведени в клас или в извънкласни форми</i>);	
в) валидност на придобитата квалификация (<i>период, след който обучаемите губят придобитата квалификация съгласно нормативните документи</i>);	
г) ресурси и ограничения (<i>разчет за необходимите за провеждането на курса материални и финансови ресурси (разходи за един обучаем) към момента на предлагане на курса и възможни затруднения</i>).	
3. Изисквания към обучаващите:	
а) образователно-квалификационни и научни степени (<i>не по-ниски от тези на обучаемите в курса</i>);	
б) професионални изисквания (<i>професионален опит, предишни заемани длъжности – не по-ниски от тези на обучаемите</i>);	
в) участващи в провеждането на курса (<i>щатни преподаватели (инструктори) или наети на хонорар от други институции</i>).	
4. Определяне на помощник-отговорник на курса.	
5. Експертен съвет (Решение на Академичен съвет) – дава предварителна оценка за валидността и необходимостта от курса.	

Приложение № 3
към чл. 18, ал. 1, т. 3

УЧЕБЕН ПЛАН

Cmp. от

Наименование на курса	Код
1. Цели <i>(Ясно поставени цели за необходимите знания и умения, оперативните и функционалните стандарти, към които е насочен курсът.)</i>	

2. Основни задачи

(Основните задачи трябва да са насочени към знанията и уменията, които обучаемите трябва да придобият в края на всяка учебна дисциплина или модул. Задачите трябва да бъдат поставени за всяка учебна дисциплина или модул, като поне две от тях трябва да определят основните цели.)

3. Структура

- а) разчет на календарното и учебното време;
- б) учебни дисциплини и модули;
- в) коефициент на тежест на отделните учебни дисциплини и модули за оценка на знанията;
- г) продължителност (разпределение на времето по форми на обучение).

4. Оценяване на обучаемите

- а) вид и показатели на оценяването;
- б) критерии за успешно или неуспешно покриване на изпита.

5. Институция и администриране на курса

- а) организационни структури (факултет, департамент, център и др.), които са отговорни за провеждането на курса, и местата, където ще се провежда курсът;
- б) организационно-методически указания и форма на обучение;
- в) изисквания към цялостната институция по провеждането на курса.

Приложение № 4

към чл. 18, ал. 1, т. 4

УЧЕБНА ПРОГРАМА

<i>Наименование на курса</i>					<i>Стр. от</i>
					<i>Код</i>
Въведение					
Учебна дисциплина					<i>Учебни часове</i>
Модул №					
Основна цел					
Начин на оценяване					
Литература					
Гема №					<i>Учебни часове</i>
№ по ред	Наименование на занятието	Вид и продължителност на занятието	Метод и провеждане на занятието	Място на провеждане	Ръководител на занятието
Занятие №					
Занятие №					
Гема №					<i>Учебни часове</i>
№ по ред	Наименование на занятието	Вид и продължителност на занятието	Метод и провеждане на занятието	Място на провеждане	Ръководител на занятието
Занятие №					
Занятие №					
Учебна дисциплина					<i>Учебни часове</i>
Модул №					
Основна цел					
Начин на оценяване					
Литература					
Гема №					<i>Учебни часове</i>
№ по ред	Наименование на занятието	Вид и продължителност на занятието	Метод и провеждане на занятието	Място на провеждане	Ръководител на занятието
Занятие №					
Занятие №					
Гема №					<i>Учебни часове</i>
№ по ред	Наименование на занятието	Вид и продължителност на занятието	Метод и провеждане на занятието	Място на провеждане	Ръководител на занятието
Занятие №					

Приложение № 5
към чл. 20, т. 3, буква "в"

ТАБЛИЦА
с кодовете на курсовете за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията

Индекс на вида квалификация	Индекс на вида на курса	Индекс на категорията военнослужещи	Индекс на званията	Индекси на курсовете на военни училища				
				ВА (001-199; (2000-2199)	НВУ (200-699; (2200-2699)	ВВМУ (700-999; (2700-2999)	BBBBY (1200-1499; (3200-3499)	BMA (1500-1599; (3500-3599)
Дължностна квалификация	Висш команден 1	Офицери О	мл. л-т - 1	001 - 009				
	Висш щабен 2		л-т - 2	010 - 019				
	Стратегически 3		ст. л-т - 3	020 - 029				
	Командни 4		к-и/ к-н л-т - 4	030 - 079	200 - 209 <i>(по родове и специалности)</i> 210 - 219 220 - 229 230 - 239 ... - 299	700 - 709 710 - 719 ... - 739		
			майор/ кап. III ранг - 5					
			подп./ кап. II ранг - 6					
			полк./ кап. I ранг - 7					
			бриг. г-л/ фл.адм. - Г8					
			ген. м-р/ контра адм. - Г9					
			ген. л-т/ вицеадм. - Г10					
			генерал/ адмирал - Г11					
Пример: A-1-O7-010								
A	Придобиване на военна квалификация „сержант“ - 1,2,3 модул - (1, 2, 3)	Сержанти (старшини) С	мл. с-т/ст. 2 ст - 1		300 - 319	740 - 749		
	Заместник-командири на взводове и приправени - 4		с-т /с-на 1 ст - 2		320 - 339	750 - 759		
	Старшини на роти - 4		ст.с-т/ гл.с-на - 3		340 - 359	760 - 769		
	Командири на взводове - 4		с-на /м-н - 4		360 - 379	770 - 779		
	Специализирани - 6		оф. к-т - 5		380 - 399	780 - 799		
Пример: A-4-C4-300								
Обучение за придобиване на военноотчетна специалност и квалификация		Войници К	р-к/м-с - 1 ефр-/ст.м-с - 2					
Пример: A-9-K1								
Индекс на вида квалификация	Индекс на вида на курса	Индекс на категорията военнослужещи	Индекс на званията	Индекси на курсовете на военни училища				
				ВА (001-199; (2000-2199)	НВУ (200-699; (2200-2699)	ВВМУ (700-999; (2700-2999)	BBBBY (1200-1499; (3200-3499)	BMA (1500-1599; (3500-3599)
Допълнителна квалификация	Целева квалификация -8	Военнослужещи и цивилни служители	140 - 169	600 - 659	900 - 959			
	Езикова квалификация -9		170 - 199	660 - 699	960 - 999			
	1. Език- „индекс“: английски - А, френски - Ф, немски - Н, турски - Т, гръцки - Г, румънски - Р, руски - Рус, арабски - Ар, сръбски - С, български - Б							
	2. Ниво „индекс“: - първо ниво - 1							
	- второ ниво - 2							
	- трето ниво - 3							
	- четвърто ниво - 4							
	- специализиран - Сп							
	- поддържащ - П							
	- модули (ниво) - МА1, МА2, MB1.1, MB1.2, MB2							
Пример: Д-9A2-610								
Преквалификация II	Преквалификация -10	Военнослужещи и цивилни служители		1000-1049	1050-1099	1100-1149		

Приложение № 6

към чл. 22, ал. 2

УТВЪРЖДАВАМ:

Началник на

.....

.....

(обучаваща институция)

.....

.....

(военно звание)

(име, фамилия)

ПЛАН ЗА ВЪТРЕШНА ОЦЕНКА

на курс

1. Цели на оценката.

2. Обект на оценката:

- план за обучение;
- методика;
- налични ресурси;
- образователни (как те прилагат методиката и различните похвати и как използват наличните ресурси);
- резултати (като сравнение между очакваните и действителните резултати);
- пречки, които са затруднили провеждането на курса.

3. Критерии за оценка на всеки един от обектите, подлежащи на оценка.

4. Източници, използвани за оценка (индивиди и/или документи, осигуряващи необходимата информация за вътрешна оценка, обучаеми, образователни, доклади и др.).

5. Методика, използвана при оценяването, процедурите, методите и инструментите за събиране и анализ на данните:

- процедурите трябва да включват всички стъпки, необходими в процеса на оценяване;
- начини за събиране на данни (например наблюдение, интервю, попълване на анкети и т.н.), като се споменават и свързаните с тях инструменти за приложение; събираните данни трябва да бъдат обработени в съответствие с целта на оценяването (анализ на съдържанието, насочен към качествените показатели, а количественият анализ разглежда количествените аспекти).

6. Посочва се точният момент на оценка (в кой момент по време на курса ще бъде събрана информацията за оценяване).

7. Екип за оценяване.

Ръководител на

.....

.....
(основно звено, началник на център)

....

(военно звание) (име, фамилия)

Приложение № 7

към чл. 28, 29, чл. 37, ал. 1,

чл. 38, ал. 1 и чл. 39, ал. 1

**ПРОЦЕС НА ПЛАНИРАНЕ НА ПОВИШАВАНЕТО НА КВАЛИФИКАЦИЯТА И
ПРЕКВАЛИФИКАЦИЯТА ПРЕЗ КАЛЕНДАРНАТА ГОДИНА**

1. Курсове, провеждани във военните академии, висшите военни училища и професионалните сержантски (старшински) колежи.

<i>Действие</i>	<i>Период</i>	<i>Отговорна структура</i>
1. Актуализиране на учебна документация и/или разработка на нов курс	Ежегодно	1. Заявител (потребител) на курс 2. Военнобразователна институция
2. Издаване на Регистър на курсовете през следващата календарна година	До 20 февруари	ДУЧРО
3. Изпращане на заявки за обучение в курсове, провеждани във ВОС	До 20 март	Заявители (потребители) на курсове

4.	Обобщаване на заявките и изготвяне на проект на План за придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията	До 20 април	ДУЧРО
5.	Изпращане на предложения за начало и край на курсовете през следващата календарна година	До 20 май	Военнообразователни институции (ВОС)
6.	Обобщаване на предложенията на военнообразователните институции и представяне на плана за утвърждаване	До 30 юли	ДУЧРО
7.	Изпращане на препис-извлечения от плана до военнообразователните институции	До 20 август	ДУЧРО
8.	Изпращане на препис-извлечения от плана до заявителите на курсове	До 20 септември	ДУЧРО
9.	Изпращане на поименни заявки за обучение в курсове, провеждани във ВОС на РБ	До 5-о число на месеца, предхождащ месеца, в който се провежда курсът	Заявители (потребители) на курсове

2. Курсове, провеждани в чуждестранни образователни институции.

	Дейност	Срок	Отговорна структура
Академията по КИС на НАТО			
1.	Изпращане на информация до административните звена в МО, СППМО, БА за курсовете, провеждани в Академията по КИС на НАТО, за следващата календарна година	До 30 април	ДУЧРО
2.	Административните звена в МО, СППМО и БА изпращат своите заявки в ДУЧРО	До 15 май	Административни звена в МО, СППМО и БА
3.	Обобщаване и изпращане/въвеждане на заявките в автоматизираната система на Академията по КИС на НАТО за следващата календарна година	До 1 юни	ДУЧРО
Училище на НАТО в Оберамергай			
1.	Изпращане на каталог на курсовете, провеждани в Училището на НАТО в Оберамергай, до административните звена на МО, СППМО и БА за следващата календарна година	1 март – 15 април	ДУЧРО
2.	Административните звена в МО, СППМО и БА изпращат своите заявки в ДУЧРО	До 3 май	Административни звена в МО,

			СППМО и БА
3.	Обобщаване и изпращане на заявките за обучение в курсове, провеждани в Училището на НАТО в Оберамергау, за следващата календарна година	До 27 май	ДУЧРО
Програми на САЩ			
1.	Изпращане до административните звена в МО, СППМО и БА на каталоги на курсове, финансиирани по програми на САЩ, за следващата финансова година	1 юни – 30 юли	ДУЧРО
2.	Административните звена в МО, СППМО и БА изпращат своите заявки в ДУЧРО	До 31 август	Административни звена в МО, СППМО и БА
3.	Обобщаване и изпращане на заявките за обучение в курсове, финансиирани по програми на САЩ, за следващата финансова година в Посолството на САЩ	До 15 септември	ДУЧРО

Приложение № 7а

към чл. 48, ал. 1

(Ново – ДВ, бр. 106 от 2024 г.,
в сила от 17.12.2024 г.)

ДО
МИНИСТЪРА НА ОТБРАНАТА
ГОСПОДИН

РАПОРТ

от

.....
.....
с ЕГН

(военно звание, трите имена, длъжност, военнопощенски номер на военното формирование и населеното място, в което служи/административното звено от Министерството на отбраната или структурата на пряко подчинение на министъра на отбраната)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

На основание чл. 116б, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и във връзка с точка (от раздел ...) от Заповед № на министъра на отбраната относно обявения брой места желая да

кандидатствам и да се обучавам в курс за придобиване на професионална квалификация по военно дело по модул "....."
за учебната 20__/20__ година.

Прилагам следните документи:

1. кадрова справка;
2. копие на дипломата за висше образование;
3. копие на свидетелство за придобита четвърта степен на професионална квалификация в професионален сержантски (старшински) колеж или приравнено обучение в чужбина;
4. копие на последния атестационен формуляр, заверено от кадровия орган;
5. протокол от последния годишен профилактичен медицински преглед с отразени последващи
експертни решения за годността за военна служба (ако има такива);
6. становище за необходимостта от обучението във висше военно училище от съответните командири/началници/ръководители.

гр.
— .— .20__ г. (звание, подпись, име и фамилия)

.....
.....
.....
.....
.....
становище на командира/началника/ръководителя на военното формирование/структурата

.....
.....
.....
.....
.....
.....
становище на командира/началника/ръководителя на военното формирование/структурата

.....
.....
.....
.....
.....
.....
становище на командира/началника/ръководителя на военното формирование/структурата

.....
.....
.....
.....
.....
.....
становище на командира/началника/ръководителя на военното формирование/структурата

Приложение № 8

към чл. 49, ал. 2

(Изм. – ДВ, бр. 106 от 2024 г.,
в сила от 17.12.2024 г.)

